

uzroci, osobito parazitni, štetno djeluju u nekim predjelima na ljetinu maslinâ, tako da ju koje godine umanje a kadgod i unište. Ali ovi uzroci nisu sigurno povod njezinog slučajnog davanja ploda, koje zavisi uprav u prvome redu o nesavršenom njegovanju stabla, poglavito o klaštrenju ili zapuštenom ili pogrešnom, i o nedovoljnom gnjojenju.

Obzirom baš na važnost, koju ima racionalno klaštrenje maslina, c. k. Namjesništvo dobavljalo je nekoliko godina izasebice klaštrioce iz Pize, čije je djelovanje besumnjivo doprinelo onome boljitku pogledom na racionalno klaštrenje maslinâ koje se amo tamo opaža u raznim našim kotarima, u nekim od kojih kao na pr. u Dubrovačkome, klaštrenje je postiglo taki stupanj, da je malo što više željeti.

Doista praktična sposobnost rečenih klaštrilaca u izvedenju pravog podkresanja kao i čišćenja, bila je od svih neozorno priznata, i jedino glede osobitosti reza razilazila su se kadkada mnjenja, što je poticalo od različitog prosudjivanja mjestnih prilika. I zaista u ovom pogledu, biva u točnom prosudjenju pravih prilika naše kulture maslina, i ja mislim, da rad pizanskih klaštrilaca nije uvijek podpuno uspio. Oni, stranci, izključivo praktičari i naučni izvajati toskanski sistem rezanja, nisu bili uvijek u stanju, da uzmu u potrebiti obzir sve okolnosti prije spomenute, odlučne znamenitosti za racionalno kresanje, te prama tome udese rez. Osobito radi gojenja raznih vrsta maslina, postojećih u pokrajini, nisu valjda uvijek ni mogli postupati bezpriekorno, jer nisu im poznali potrebe, koje su posve različite, a valja svakako da ih uzme u obzir, ko izvajda rezanje, ne će li da sprieči razbujanje i naravni razvitak stabla.

U Dubrovačkom kotaru, gdje je klaštrenje maslinâ, kako se je već reklo, vrlo napredovalo, gojitelji su maslina napravili veliko blago od načela, koja su naučili od Pizanaca, te su znali razborito i oštroumno uporaviti ih na svoje slučajeve. Tako nalazimo danas klaštrilaca, osobito na Trstenome i Brsečinama, koji poznajući dobro raznovrstnost maslina i prilike klime, izložitosti i tla znadu prama tome postupati.

Obzirom na to cijenim da je stigao čas, kad služba pizanskih klaštrilaca maslina nije više nužna, a pošto se još uvijek treba pobrinuti za praktično poučavanje gojitelja maslina po raznim okolišima u klaštrenju i čišćenju, tako cijenim da bi bilo pametno odrediti shodno, a da došastog zemana može djelovati po pokrajini odabrani broj domaćih klaštrilaca. U tu svrhu valjalo bi izabrati jedno deset njih, već sposobnih i vještih, te činiti da polaze tečaj za gojidbu maslina, koji će se, kao obično, držati i došaste jeseni kod po-